

T.B.M.M

DDC:
YER: 74-453
YIL:
CLT:
KSM:
KOP:
DEM: 74-772

KÜTÜPHANEŞİ

رَانِدَارْمَهْ شَرِيَّاتْ رَنْلِيفَالْ كَلِيَاَنْدَرْه
قرْمَزَى سَرْدَى

عَدْد
٥

رَانِدَارْمَهْ تَشْكِيلَاتِك

اللَّى آلتَنْجِى سَنَةْ دُورِيْهِسِى

[٢٢ حَزِيرَان ١٣٨٥ هـ ٢٢ حَزِيرَان ١٣٩٦ هـ]

مُحرِّر :

عموم رَانِدَارْمَهْ قومَانِدانْلَى بِرْنَجِى شَعبَه مَدِير مَعَاوِى
قَدْمَلِى يُوزِبَاشِى
سَرِيل عَرْت

عموم رَانِدَارْمَهْ قومَانِدانْلَى « تَدْقِيقِ تَأْلِيفَاتْ وَنَشْرِيَاتِ آنْجِمنَجَه »
تَدْقِيقِ اِيدِلَشَدَرْ .

حق تَأْلِيفِ مؤْلِفَه عَانِدَرْ .

اسْتَانِبُول — آمَدَى مَطْبَعَه سِى

١٣٤١

ژاندارمه نشریات و تأثیرگانی کلیانته
قرمزی سری

عدد
٥

ژاندارمه تشکیلاتنک

اللى آلتنجى سنه دورى يەسى

[١٣٤٦ ٢٢ حزيران ١٢٨٥]

محرری :

عموم ژاندارمه قوماندانلىقى برنجى شعبه مدبر معاونى
قدمىلى يۈز باشى

سرپيل عزت

عموم ژاندارمه قوماندانلىقى « تدقیق تأثیرات و نشریات انجمنىچە »
تدقیق ايدىشدر .

حق تأثیری مؤلفه عائىددر .

استانبول — آمدى مطبعىسى
١٣٤١

ژاندارمه تشکیلاتنک الی آلتنجی سنه دوریه‌سی

[۲۲ حزیران ۱۳۴۱]

تورکیه دولت تشکیلاتنده عسا کر ضبطیه عنوانیله «ایلک ژاندارمه » ۱۱ ربیع الاول ۱۲۸۶ و ۹۷ حزیران ۱۲۷۰ تاریخنلى نظامنامه ایله تشکیل قلنمش اوlobe ۲۲ حزیران ۱۳۴۱ تاریخنده الی آلتنجی سنه دوریه‌سی اکمال اینکدەدر .

مسلسلمکزک پاریم عصری متجاوز اولان بوماضیستنک اخلاقه منبع مباهاتا اوله يله جك وقدیر و حرمتله ياد ایدیله جك بر ماهیق ، شرفلى وبارلاق برجھى يوقسەدە نظر عبرت وانتباھ ایله تدقیق ، تقيع واستفادە اولنە جق پك جوق وبك مهم صفحاتى وارددر . بو اعتبارله بو الی آلتى سنه نك توده ، توده بىركىرىدىكى طبقات ئظام ونسیان آلتندە قالمش اولان (مسلسلمکزک صورت تشکلی) ، (مختلف دورلرى) ، (عدم موقيقى) ، (تدنى و تردیسى اسباب و عواملى) و (بزه واصل اولنجەيە قدر تعقیب اىتىدىكى سير واستقامقى) حقنده بو سنه دوریه مناسبىتىلە ژاندارمه تشکیلاتنک بر تاریخنچە سنى يازمىن موافق كوردم .

ماضى ، عننه ، اعتیاد اوبله قوتلى عامللردر كە ؛ انسانى ھىچ حس اىتىدىرىمەرك تىتح تأثىرلرندە بولندىرلر . فى الحقيقة ماضى ایله حال آراسنە چىلىك بىرىوار چكىلىك امکانى يوقدر . حال ، ماضىنىڭ دوامىندۇ واستقبال ايسە حالك تىمادىسىندۇ عبارتدر . و شېھى سزىر كە هەرسىلک آز جوق ماضىستنک تأثىراتنە تابع اولمىدىن قورتىلە ماز . آنچىق ؟ انقلاب دىنلىان بويوك ، معشرى واجتماعى افلاقلار وحادىئلر عمومى حىاتىك بو طبىي اولان سىرو كىذارشنى رفتار و مشوارىنى او درجه تبديل و تحويل اىدرلر كە ؛ وجودە كان و كلىكىدە

اولان ترقیات بشریه ، تاریخنگاری مجراسی بیله دیکشیدیرەن بو معظم حرکتلىك نتایجىي ومحصول فيضىدر . آناطولىدە عثمانى دولتىك تأسىندىن صوکرا شمىدى يە قدر تقراعە ماڭ باپىلان اصلاحات حرکتلىرى بىر اقلاب صايىلەماز . بلکە سوک وحقيقى اقلابى حاضرلايان وتسهيل ايدن فاندەلى حرکتلىر عد اولنەسىلير . آصل شعورلى ومفکورەلى اقلاب « جمهوريت اقلابى » درك بونك عظمتى وقايىك ايجىنە بولنديغىز ايجون حقىلە وشمولىلە احاطە ايدەمېسۈرۈز . بو اقلاب ، بىزى شمىدى يە قدر ترقىدىن آليقويان بوتۇن اسباب وعوامل ايلە بالخاصة ماضى وماضىپېستىلەك ذهنىتىلە اولان حاسىبە مناسباتىزى قطع اىتىكىدەدر . ماضى ، تارىخ كتابلىرنە وموزەلرددە مطالعە وتدقيق ايدىلەرسە شايىن استفادەدر . ماضىنى روحىزدە ، حسياڭىزدە ، تالقىاتىزدە ياشائىق وافعال واعمالزى ماضىنىڭ بلکە ، اسى زمان ايجون جوق فاندەلى اوولە بىلە جىك دساتىر موضوعەسە توقيق وتطبique قالقىشىق هر كون اوڭىزه آجيلان يىكى حياتك ، يىكى يىكى ايجاماتىك جوق چىتىن اولان مبارزانىدە موققىت تأمين ايدەمن . جمهوريت اقلابى ملى ، مدنى ، سىامى رشدە ، ادراك وشعورلۇك مادى بىرافادەسى اولدېغىندىن دولت مۇسىھىلرندە وعلى العموم فردى، عائلوى « زمىرى حيات ومساعينك هر صفحە سىنە تائىرىنى كۆستر مىكىدەدر . ومطلقا كۆستە جىكىر . اجتماعىي ، علمى ، فقى و مسلكى تشكىللىر ، شعورلى بىر دورە واصل اوئنجە منشائىرىنە دوغۇ و تدقيقاتە باشلار ؛ كېدكلارى قراڭلىق يوللىرى اىنجە اىنجە تدقيق ايدىك كىنديلىرىسە سالم ومتىن بىر وجھە و بىر استقامت ويرمك احتياجى حس ايدىلر .

ايجىنە بولنديغىز جامە ملیه و مدنىيە و سىاسىيە ميانىنە ژاندارمە دەدە مسلكى شعورلۇك « حقىقى انتباھك ايلك حسلىرى وايمك حرکتلىرى باشلامش اولدېغىنە شېھە يوقدر . سوک زمانلرددە صحىفەلىينە عالىي و اجتماعىي هر دىللو حر و مفید فىكرلەك يازىلدىنى ژاندارمە بىجوعەسى ، و نشر ايدىلەكىدە اولان آثار و تالىقات مسلكىكە ، مسلكك فىض و ترقىستە ئاڭ خطابەلر ايجون مؤسس بىر كىرسىلەر ، اوانتباھك كوجوك فقط ؛ جانلى بىر شاهدى و نۇونەسىدەلر .

*
**

عساكر ضبطىيە تشكيلاتى : ۱۲۴۱ يكىچىريلەرلە ئالغاسى و ۱۲۵۵ تنظيمات خېرىيەنەك اعلانى اوزرىيە بىبىوك بوشلقلار ، نقصانلار و احتياجىلار حاصل اولان دولت بىنەسىنە

یک عضویت اداره وجوده کتیرا می لزومنک نتایج ضروریه سندندر . دها اولکی دولت تشکیلاتی هیئت عمومیه اعتباریله تماماً عسکری و سفری ماهیته و شرق سیستمنده بر مطلاقيت اداره اولادیغندن ملکی ، عدلی ، مالی و عسکری کب آیری آیری بر ترتیب و تصنیفه تابع دکلادی . بو جهته ضابطه عتیقه ده معین ، یکنسق بر قشکیلاته مالک بر ضابطه اولمیوب مأمورین دولتك دائزه لری خلقندن و بر قسم عسکر لردن هر ک بولونیوردی . هر بیوک مأمورک و هر متغله مک کندینه مخصوص بر قوه ضابطه بو جراییمه واردی .

ضابطه عتیقه دن باشلیجه لری بروجه آتیدر:

مقر حکومتک [استاپولک] افصباط و آسایشنى تأمين ايله مکلف ضابطه عتىقە
مامورلىرى :

۱- چاوش باشی : ارکان دولت مرتبه سنده بیویک بر ضابطه مأموری دها دو غرسی
ضبطیه ناظر لغفی سورای دولت دیسکنکنی و تشریفات عمومیه
مدیریتی فنی نفسنده و مأموریتنه جمع ایتمش بر ذات ایدی . اعلامانی
موقع اجرایه وضع و کندی رتبه سنه قدر اولان مأموریتی حبس
و توقيف و سفرانک حضور حکمداری به قبولنده برابر بولحق
و آلايلده حکمدارک اوکنده يورو مکله مکلف ایدی .

— بوستانخیلر : سرایلر لە مشتملاتنك مخافظە امنىق و قورەدىكز بوغازىلە مىرىمە ساھلىرىنىڭ انصبىاط و آئايشنە مامۇر اوولوب حكمدارلىق مقامىنەن صادر او له جى اعدام جى زالىئىنڭ انىۋازىلە مەكالفايىدىلر . قوماندانلىرى (بوستانخىي باشى) ايدى .

۳ - عسسلر : کیچه ضابطه‌سی اولوب کیچه‌لری سوقة‌لرده و شهله‌لی محللارده دوریه کزملک وظیفه‌سیله مکلف ایدیلر . قوماندانلری (عسس باشی) ایدی .

— بوجک تاشی : ضابطه خفیه نک دیسی اولوب معیننده بر طاقم [تبديل مأمورلری]
سیویل خفیه لار استخدام ایچک صورتیله خرسزلری ويان کیجیلری
تعقیب ایله مکلف ایدی .

٥ — صو باشی : سوقاقلرک انتظام و نظافتنه ، مباینیک معموریته نظاریه مکلف بـ
بر نوع ضابطه بلدیه مأموری ایدی .

بوتلردن باشنه یکیچری آفاسی ده استانبولک انصباطنه مأمور او لدیندن غیر معین
زمانلرده سوقاقلرده دولاشیر و آرقه سنند کلن فالاقالی و دکنکلی آدملری واسطه سیله
اهالی و اصنافدن قباحتلیله در حال جزا ایدردی .

ایالاتنده کی ضابطه عتیقه مأمورلری :

١ — سرحد قولی : حدود جوارنده کی ایالات والیلرینک معیقی اولان سواری
عسکرلری

٢ — طوبراقلی : على العموم ایالات والیلرینک معیقی اولان افراد عسکریه

٣ — یرلی قولی : امور ضابطه ده مستخدم پیاده افرادی

٤ — کوکلی { امور ضابطه ده مستخدم سواری افرادی
٥ — بسلی }

٦ — دلیل (دلی) { امور ضابطه ده مستخدم پیاده افرادی
٧ — حایطه }

٨ — لوند : بحریه سلاح انداز افرادی اولوب ساحللرده کی مرکز
بحریلرده [قبودان باشا ایالتلرنده] انصباط و آسایشک تأمینه
مأمور ایدیلر . لدی الاجحاب سفائن حربیه ده سلاح انداز
اوله رق استخدام اولنورلردى .

٩ — سر چشمہ : ایالات مرکزلرندہ بولنان اکبیوک ضابطه مأموری

١٠ — تفکیجی : ایالات والیلریه سنجاق بکارینک ضابطه ذاتیلرندن اولوب
(یرلی قولی) پیاده سنک عنزب و سکبان دینلین صنفلرینک
یرینه قائم اولمشدر . قوماندانلری (تفکیجی باشی)
ایدی که (سر چشمہ) لرک یرینه ایالاتنده اک بیوک ضابطه
مأموری عد اولنورلردى .

مقدماً ، مملكت ایالت و سنجاقلره تقسیم ایدلش اوlobe ایالله وزیر ، بکلر بک
ومیر میرانلر ؟ سنجاقلرده میرلوالر وبکلر بولنوردى . وزرادن غیریسنے على الاطلاق
اسرا دینیلوب بونلر بولندقلرى محللرک هم اك بیویك ملکىه مأمورى وهمدە عسکرى
قۇماندانلىرى اولدقلارنىن حرب و قوعۇنده معیتىلە برابر حربه اشتراك ایدىلردى .
بناهه عليه ، بو ضابطە عتىقە مأمورلىرى دە عىنى زماندە عسکر عد ایدىلگىدە ایدىلر .
بونلردىن هىلىلىلىنى بىر (پايراق) تشكىل ايجىكىدە وبایرالقىلدە بىر (كوكلى ضابطى)
و (دليل باشى) [كە خلق آراسىنە (دىلى باشى) دىيە معروفدر] قۇماندا ايجىكىدە
ايدىلر . دولتك هىدرلۇ امور و معاملاتى و تحصیلات و سائىزەدە بونلاره اىها اىتدىرىلىرىدى .

[بو بابده دها فصلە تفصیلات آلمق آزو اولنورسە دارالفنون مدرسلرىنىن احمد
شعيب بىك صرحومك حقوق ادارە نامنەدە كى ائرنەدە اىضاحات وارددر]

* * *

يېچىريلك الغاسىندن اول وجوده كىتىلەك اىستەنلىن (نظام جىدىد عسکرلىرى)
بوستانخىلر تشكىلاتنە الحق ايدىلشىدى . بالآخرە ١٢٤١ دە يېچىريللە برابر ھىئت
عمومىيەستك الغاسى اوزىزىنە (عسا كى منصورە محمدىي) نامىلە اردو تشكىلە باشلانىلدىنى
صرەدە امور ضابطە اىچۈن دە (عسا كى ضابطىي) عنوانىلە ضابطە عتىقەدىن اولان دليل
(دىلى) و حايىطە و تەنكىچىلدەن يېكى بىر صتف ضابطە مأمورى تشكىلە باشلانمىشىدر .

بدايةً استانبولك امور ضابطەسى نظارت اىچك اوزىزىنە تشكىل قىلان (ضابطىي
مشيرىي) ١٢٦٣ تارىخىندا احداث و عسا كى ضابطىي نظامنامامەسى ايسە ١٢٨٥ تارىخىندا
نشر ايدلش اولدېنە نظرآ يېچىريلك الغاسىندن سکرە اوزون مدت مملكتك
اسكى حالدە ادارە ايدىليكى آكلاشىمۇقدەدر . [اىيلك ضابطىي مشيرى پەپە محمد باشادر]
فقط ، هى حالدە عسا كى ضابطىي نظامنامامەستك نشرىندن اول ضابطىي تشكىلاتنە
باشلانىلدىنى محققىدە . ١٢٨٣ تارىخىندا نشر اولان عسکرى جزا قانوننامامەستك
برىخى مادەسىنە موجود اولان (تحت انتظامە آلمش عسا كى ضابطىي) قىدى تحت
انتظامە آلمامش عسا كى ضابطىي مىكە موجود بولندېنە دليل اولدېنە كى عسا كى
ضابطىي نظامنامامەستك موجود ضابطىي لرک تنسيق و اصلاحى مقصدىلە يازلىش اولدېنە دە

وانحصاراً کورملکده در . بونکله بر این وثائق موجوده رسمیه دده عسا کر ضبطیه نظامنامه سنک نشرندن مقدم روم ایلی و سوریه چهتلرند اون اوچ آلای و افاطولی جهتندمده اون بیک قدر ضبطیه نک استخدام ایدلش اولدینی محدردر . تشکیلات ملکیه ۱۲۶۵ تاریخنده وجوده کتیریله رک اسکی ایالاتر ولایاتر و ولایاتر ، سنجاقله و سنجاقله قضاصره و قضاصره ناحیه لره تقسیم ایدلش والی، متصرف ، قائم مقام و مدیر لرده تعین قلمش اولدینهندن هر حالده بولنک ۱۲۸۵ تاریخنده قدر امور ضایعه ده استخدام ایتدکلری کیمسه ر بولنک اوله جفندن و ۱۲۷۲ تاریخنک فرمانده ده بر چوچ قوانین و نظامانک وضع و نشری امر ایدلدیکی صرده منظم ضبطیه تشکیلاتنک ده وجوده کتیرلیسی در میان ایدلش بولنک نشرندن عسا کر ضبطیه نظامنامه سنک نشرندن مقدم ضبطیه تشکیلاتنک موجودیتی محقق اولممه رغماً ضبطیه تشکیلاتنک میدانی نظامنامه نک تاریخ نشری اولان ۱۲۸۵ حزیران ۱۲۸۵ او له رق قبول اینکی دها موافق بولم .

بک قیمتی و مقتدر ژاندارمه ضایعه اندن اولوب کنديسنند بیوک خدمتار بکله نیسلدیکی بر صرده وفات ایدن قائم مقام ندیم بک مر حومک یازدینی و بر قسمی ۳۳۵ سنه نده نشریه باشانیلان (ژاندارمه صداسی) نامند کی مجموعه درج ایدلش اولان (ژاندارمه تاریخی) نامند کی اثرنده ، ژاندارمه تشکیلاتی بش دوره تقسیم ایدوب برخی دوری : « عثمانی دولتك بدایت تأسیسنند عسا کر ضبطیه تشکیلاته قدر » قبول اینگکده ایسه ده بو دورده اساسی بر تشکیلاته تابع و یکنیست بر قوه ضایعه موجود اولدینهندن ژاندارمه تشکیلاتنک میدانی عسا کر ضبطیه نظامنامه سنک تاریخ نشری او له رق قبول اینک ضرورتی در کارد . عسا کر ضبطیه تشکیلاتی تمايله بک بر سیستم و بک بر طرز اداره نک اثری عد اولنه ماز . دلیل ، حایطه و تشکیجه رک آلدینی بک بر عنوان ایسه ده عسا کر ضبطیه نظامنامه سی ، اشو تشکیلاتی عموم مملکته تشميل و یکنیست بر حاله افراغ و دولتك شخصیت معنویه سنه عائد بر وضعیته کتیر مکده اولدینهندن تعطیقانی هر نظرز و شکله اولورسه اولسیون عسا کر ضبطیه نک بر قوه ضایعه و آوروبا دولتارند کی معادلی اولان بر ژاندارمه هیئق اولدینی در کارد . عسا کر ضبطیه نظامنامه سیله بر موجودیت رسمیه اکتساب ایدن بو تشکیلات بدایت تشکلندن نهایته قدر هیچ از انتظام و موقفیت کوستره هامشدر . بونک باشیجه سبی ،

یکیچه بارگاهی ایجاد کنید و میتوانید این را در سایر بخش‌ها نیز تکرار کنید.

عصر لردنبری بطندن بطنه استقال ایدن سوه اداره، ارتکاب وارشانک منبی سرایلر
اولدیندن اونلر باق قالدیچه اداری اصلاحات نمیجوسز قاله جنی محقق ایدی .
یکچیریلرک العاصی دیمه تاریخمنزدہ معروف اولان حاده ؟ مدرسه لرک تکیه لره و صوفنا
حصنقت بکتاشلره و دوریشلره قارشی غلبه سندن باشقه بر شی دکلدر . دولتك باشلیچه
اسباب تدبیات و اخطا طنندن اولان قلندرلک ، قاینوسز لق و درویشلک نفوذ و موقع حاکیتی
صوفیلره و صوفنالره ترک ایتمشی . بو امتیازلی وجاهل صتفده دوریشلردن آشاغی
قالیلر بر حالده دکلدي . او اشاده مقداری پك آز اولان منور و حیتی زمره بو ایکی
قوتلی صفت مبارزه سندن بالاستفاده ممکن او له بیلن اصلاحات اساسلی وضع و نشره
چالیشیبوردی که ، بوتون بو تشکیلات : قانونلر ، نظام نامه‌لر ، بو حیتی زمره‌نک اثر
غیری ایدی .

عساکر ضبطه نظامنامه هم درست فصل اوزونیه می شود:

رنجی فصل : عساکر ضطیعه نک صورت ترتیبی

ایکنیجی فصل : ضبطیه ضابطان و نفراتش مخصوصات ، اسلحه والبسه می اوچنیجی فصل : عساکر ضبطیه ضابطانش اصول تعین و انتخابی احتوا ایتمکده در .
بو نظامنامه نظرآ : هر ولاسته بر ضبطیه آلای هر سنجاقه بر ضبطیه طابوری ،
هر قضایده بر ضبطیه بلوکی ترتیب ایدلیکده و بلوکلاره طلاقله اقسام ایتمکده در .
وسعی اولیان سنجاقله بلوک و قضالره طاقم ویرسلکده در . آلای قوماندانلرینه
« آلای بک) طابور قوماندانلرینه (طابور آغاسی) بلوک قوماندانلرینه (بلوک آغاسی)
وطاقم قوماندانلرینه (قول و کبل) دینیلمکده در . نظامنامه ده قرمغول تشکیلات
و ترتیباتی بود .

آلایرک میاملاں حسابیہ سی (ادارہ امیف) و طابور لرک امور حسابیہ سی (حساب امیف) طرفند تدور ایدلکدھدر ۔

مرتبات، پیاده و سواریدن عبارت اولوب پیاده بلوکلری یوز و سواری بلوکلری آلتیش نفر در .

بلوکلرده (بلوک آغازی) (بلوک آغازی معاونی) (ژورمال امیف) عنوانند. اوج، طاقلهردده (قول و کیلی) (قول و کیلی معاونی) عنواننده ایکی ضابطه بولنقده دره. قول و کیلی و قول و کیلی معاونی شمیدیکی زاندارمه کوچک ضابطانه معادله درلر . [۱۲۸۳] تاریخنده نشر اولنان (اصول محاکمات جزائیه قانونی) ضابطه عدیه مأمورلرینی تعداد ایدرکن (ضبطیه ضابطانی) دیه عمومی بر افاده استعمال ایمکنده دره. بو تعییره قول و کیلی و قول و کیلی معاونلرینکده داخل بولنديني شبه سزدر . چونکه ضبطیه نظامنامه سی بوناری ده ضابطاندن عد ایمکنده دره. بالا خره زاندارمه نظامنامه سی پایسیلرکن بو ایکی رتبه معادلی باش چاوش و چاوش اوله رق کوستلریکنند و نظامیه دم باش چاوش و چاوشلر سلاح اندازدن محدود بولنديغندن یا بر ذهول اثری و یاخود سلاح اندازه او زمان قیمت ویلدیکنند ضابطه عدیه مأمورلریندن عد ایدله مشلردره. حالبوقه ؟ عسا کر ضبطیه نظامنامه سنک صراحته نظرآ و سعی اولیان قضالرده قول و کیلرلر استخدام اولنقده درکه رتبه اعتباریه دکلسه ده موقع اعتباریه شمیدیکی مستقل طلاق قوماندانلرینک معادلی اولملری لازم کلیر]

قول و کیلری و قول و کیلی معاونلری آلای بکلرینک و بلوک آغازلرینه قدر (قول آغازی داخل) ضابطان والیلرک انتخاب و تصوییله مأموریتلری اجرا اولنوب اوراق انتخایه لری ضبطیه مشیرینه ارسال و طابور آغازی ایله آلای بکلرینک و اداره امینلرینک مأموریتلری دم فرمان حکمداری ایله اجرا اولنور عسا کر ضبطیه تفرانک مدت خدمتلری ایکیشرسنه اولوب قابل تبدیدر. احوال صحیه سی مساعد اولانلرالی یاشنه قدر خدمت ایده بیلور. اوتوزسنه خدمت ایدن ضابطان تقاعد معاشنه کسب استحقاق ایدر .

پیاده و سواری ضبطیه لری آیری آیری بلوکر حالتده اولوب سواریلرک حیوانلری مال ذاتلریدر . سورای ضبطیه ضابطانی [۱] و سواری افرادینک حیوانلرینک یم بدملری [۱] روم ایلیلده تنسيق کورهن زاندارمه ضابطانک آنطوری به توزیی اثناستنده ۳۲۵ سنه سنده تعیین ایدله دیکم ایزیمت زاندارمه طابوری ضبطیه تشکیلاتی قادرلرینی محاظه ایدبیوردی . ایزیمت زاندارمه طابورینک برخی سواری بلوک ملازمکنند کوستلرک اوزره طابور رفاقت ضابطلرکنند استخدام ایدلشدم .

طرف حکومتندن ویرلکده در . معاشر ثابت و معین اویوب بعضاً ایکی ولايت ضبطیه ضابطانک معاشری بربینه توافق ایقامکده در .

عسا کر ضبطیه نک مر جی^۱ ضبطیه مشیرتی اویوب (بالآخره عسا کر ضبطیه مقام سر عسکری به ربط ایدلشد) امور و معاملاتی ضبطیه مشیرتی نکه متشکل (مجلس فرقه ضبطیه) طرفندن ایفا ایدلکده در . عسا کر ضبطیه نک وظائف و خدمات مخصوصه عسکریه لری ضبطیه مشیرتی توجه بر تعلیماتنامه ایله تصریح ایدلکی کی وظائف ملکیه لری ده آیروجه بر تعلیماتنامه ایله تصریح او نمشد . عسا کر ضبطیه نک وظائف ملکیه لرینه دادر اولان تعییناتنامه دخی ۱۱ ربیع الاول ۲۸۶ و ۹۴ حزیران ۱۳۸۸ تاریخی اولوب عسا کر ضبطیه نظامنامه سی کی درت فصل او زرینه مرتبدر .

برنجی فصل : عسا کر ضبطیه نک وظائف ملکیه لرینی .

ایکنچی فصل : عسا کر ضبطیه نک هیئت مجتمعه سنک مخصوصاتی .

اوچنجی فصل : عسا کر ضبطیه اداره سنه متعلق معاملاتنک صورا جرا اینه سفی .

دودنجی فصل : عسا کر ضبطیه نک اداره امور حسابیه سفی احتوا اینکده در .

بو تعییناتنامه نظرآ (عسا کر ضبطیه امور ملکیه مأمورین و خدمه سندن) عد ایدلش و دولتک (مصالح ملکیه ، مالیه و ضابطیه عائد اولق اوزره مأمورین ملکیه طرفانندن کنديلرینه امر و حواله اولان ايشلری نظام و قاعده سنه توفيقاً اجرا اینک) مجبور طو تولمشلدر .

مکتب ملکیه نک تأسیسنداں اوول مأمورین ملکیه نک هیچ برمکتب و منشائی اوپنديفندن والیر ، متصر فلر و قائم مقاملر و مدیرلر اکثریته اکار و رجالک کتخداری ، معیت کاتبیه ویا استانبولدن ساخته ضرورته طشره یه کیتمکه مجبور اولان عجزه مأمورین ویا محلی متقدان و متنقله لرندن عبارت ایدی . دلیل ، حایطه و تفکیجیلک معدلى اولان عسا کر ضبطیه مبدأ تشکلندن اعتباراً سوه انتخاب ایدلشد . اشقيا تأدیب ایچون دیکر بر قسم اشقيا ضبطیه لکده استخدام ایدلش و ضبطیه لکده ایقاع جرم و مظلمه ایدلش شقاوه سلوک ایش بولندیفندن هان آزارنده عموم و خصوص مطلق واردی دینیله بیلور . او زمان ایچون پک معروف وبک آلاستیق اولان (حکمت اداره)

و (حکمت حکومت) دستوری ایله عساکر ضبطیه تشكیلاتی اویله بر اعجوبه حاله کلشیدی که؛ هیچ بر یرده ولوکه موضعی اولسون منتظم بر ضبطیه جزو نامه تصادف ایله ممکنکه ایدی .

هر کلن والی کندی آدم لر بی، دا شه سی خلق فی ضبطیه یا زدیر مقدہ و انصاصی و قو عنده
بیو ضبطیلر یک کله جک والی اخون باشیه باشه بر غانه تشکل اتکدکه ایدی .

هر نه قدر عسا کر ضبطیه نظامنامه سی ضبطیه ضابطانک او قور، یازار اولیسف امر ایمکده ایدیس-ده بالعکس ضابطانک قسم اعظمی تمامًا امی ایدی . هر درلو تعلیم و تربیه، ضبط و ربطدن و استظامدن محروم اولان بو تشکیلات، منتظمًا معاش و پریلهه مه مسی تأثیریله خلقه تحملسوز بر یوک اولویوردی . آمر ایله مأمور آرم سنده کی مناسبات او وقتک ذهنیته کوره افندیلک و خدمتچیلک ماهیتنده اولدینفندن ترفع، ترق و تفیض ایجون ده معیاریاقد؛ آرقه سی اولق، کوزه کیرمک و دالقاووقلق ایمکدن عبارت بولندینفندن عسا کر ضبطیه اکثریته بو قبیل شریزلر آننده ایدی . هیئت عمومیه اعتباریله اداره بر تذبذبدن عبارت اولدینفندن طبیعتیله ضبطیه لرده دها شمولی اوله رق بو تذبذبه داخل ایدیلر . حکومتک واسطه اجرائیه سی اولدقاری ایجون خلق نظرنده هر فناقلدن ضبطیلر مسئول طوتولقده ایدی . عسا کر ضبطیه، اسمندن باشنه هیچ بر اوصاف عسکریه بی حائز دکلداری . بلا قید و شرط مأمورین ملکیه نک امر و خدمته تخصیص ایدلش اولدقارنندن مأمورن و خدمه ملکیه دن ایدیلیر .

*
* * *

۱۲۹۳ روس محاربه‌سی و مغلوبیتی مملکتکنده کی سفالات و سوءاداره‌ی بر قاندها توسيع ایشتند . دولت ، برلین معاهده‌سیله اصلاحات اجراسی تعهد ايتديکنند و اصلاحات‌ده عسا کر ضبطیه‌نک تنظیم و تنسيقندن باشلايسمی طبیعی بولندیفندن اوروپانک بو یولده مطالبات و تضییقنه قارشی نهایت ۱۲۹۴ ده عسا کر ضبطیه‌نک تنسيقته تشیه محبوریت حاصل اولدی .

او زون مدت متصرف قلق و والیکارده بولنمش اولان صدراعظم سعید پاشاجه ده
امور و اداره دولتك اصلاح و تنظیمی بخون عسا کر تختیه نک کلایا الغامی واوروبا

دولتلرندە موجود سىستم داخلىنده ژاندارمە تشكىلاتى وجوده كىتىرسى اوئەدنىرى معين ونابىت بىر فىكىر وقناعت حالتى بولنديغىنى سرايدىك مانع شىدىدەسىنە رغماً اصلاحات خصوصىنەكى تعهداتىزى ايلىرى يە سورەرك مەلکىتىدە ژاندارمە تشكىلاتى وجوده كىتىرسىك اووزرى انكلەترە و فرانسەدن بىر جوق ضابطلىرى كىتىرتىدى. بىو ضابطلىرى، قونطوراتورلارە حىمت دولتە آلدى. فقط ؟ هېيت وکلا ميانىندە سرايدىن تعلیمات خفيه آلان بعض ذوات ژاندارمە تشكىلاتنىڭ اجراسىنە بوتۇن قوتلىيە مانع ايمكىنلىن فارغ اوپلىورلاردى. [سعيد پاشانىڭ خاطراتىندە بى خصوصىه داڭ ئىفصىلات موجوددر] بوتۇن بونلىرى بىلەمكە برابر سعيد پاشا فىكرىنە و تشبىتىدە اصرار ايدى يوردى. آوروپادىن جلب ايدىلەن ضابطلارك رفاقتىنە جەت ملکىيە و عسڪرىيەدن مقدىر ذوات ويرىلەرك اول امىدە بى ژاندارمە نظامنامەسى تنظيم ايتىرىلەدى كە ؟ فرنسىز ژاندارمە نظامنامەسى اساس اتخاذ ايدىلەرك وجوده كىتىربان بۇ نظامنامە جىآ مكمل دىنلىھە جىڭ بى ماھىتىددەر. مەذكور نظامنامە ۵ جاذىيەلەن ۹۷ تارىخىندا لايىھە حالتى طبىع و نشر ايدىلەشىدە.

بۇ نظامنامە، عساڭىر ضبطىيە (ژاندارمە) عنوانى ويرمكىدە و آوروپا دولتلرندە اولىيەنى كى ژاندارمەنى، تعلمىم و تربىيە، تسلیحات، تجهيزات، ضبط و ربط، تربیيات و تشكىلات اعتبارىيە مقام سر عسڪرىيە رىبىت ايمكىنلىدە ايدى. نظامنامەنىڭ زىادە اهمىت ويردىكى جەت هېيت تەتىيىشىدەر. ژاندارمە ضابطان و افرادىنىڭ وظيفە، وصالحىتلىرى بوتۇن تەرعاسىيە تۈعين و تصرىخ ايدىلەكە برابر ژاندارمەنىڭ و ظاناف ملکىيە، عدلىيە و عسڪرىيەسى دە تىتىت اوئىقىددەر. باخاصلە ضابطان و افرادىك اصول انتخاب و تعينتىرى ترقىيە و ترقىلىرى قوانىن عسڪرىيە تابع طوپىلەرق ژاندارمەنىڭ امور مىسىلىكىيەسى سىوپلارك مداخلەسى نزغ اوئىشىدى.

اوzman آنچىق سعيد پاشادىن باشقە رجال دولت ميانىندە حرارتلى بى مدفى اولىيەن بۇ نظامنامە مع النايس تصديق اىتىرىلەمەمش و اكتساب رسميت ايدىمەمشىدر. ۹۳ مغلوپىت و پىشانغانلىك خصولە كىتىرىدىكى فرصنەن استفادە ايدىلەك مجلس مبعوثانى بالامدت تعطيل و اصول مشروطىقىغا و قانون اسامىي حكمىن اسقاط اىلە يېلىزىدە مەلتىك انكشاف و ترقىاتىنە قارشى بىر قلعە استبداد وجوده كىتىرەن عبدالخەيد، جاھل صوقتارك

وعوامک حسیاتی او قشامق مقصده ساخته بر دیندارلقو کسوهسی آلتنه تجددو ترقی به بالاخصه آوروپالیله فارشی ازل آلتندن مکن او له بیلن مشکلائی کوسترمکده ایدی . آوروپا مدینتنک مملکته کیرمی ، فکرلرک آچیلسی استبداد وسلطنت ایچون بیلوک بر تھلکایدی بوسیله اصلاحات پایسوردمن کی کورونمک وهیچ برشی^۱ یا عامق سرای ایچون بر سیاست داهیانه عد اولونیوردی . بر طاقم دالقاووق ، دیا کار شعورسرز ووطنسیز لرک طوبلاندیفی ییلدیز ، خصوصی تیاترو سنده مملکت رجالنک و آوروپالیلرک تقیلیدلری یا باراق اکانیوردی . حرم آغالق دوری بوتون سیاهلئی و فضاحتله یاشارکن مملکتدنه حقیق بر تجدد وجوده کتیرلمسنے اساساً امکان یوقدی . سعید پاشانک تطیقنه ثبت ایتیک (ژاندارمه تشکیلاتی) بر ژاندارمه نظامنامه سی مسوده سی وجوده کتیرلمسنده بعض ولایاتمک ضبطیه آلایلرینک ژاندارمه آلابی عنوان آلسنندن و ژاندارمه نک جهت عسکریه ربط ایدلمسنده عبارت قالدی . او اشاده ضبطیه هینتی تمامیله غافل ، حقایق و دقایق ادرا کدن عاجز وبالاخصه تنسيقات واصلاحات اجراسنده - منفعت مادیه لرینک خلدار او له جنی اندیشه سیله - فوق العاده متلاشی و متحاشی ایدی . مأمورین ملکیه ایسه ، شایان دقتدرکه این کوتو بر تشکیلات ملکیه یا بش و یکیچریلرک لغوی تاریخنک او زنندن یاریم عصر کچمش ایکن حالا وزارت ، میرمیرانلوق ، بکرگی ، قبوجی باشی کی رتبه والقب عتیقه ایچون آل ، اتك او پوپورلردى . ذهنیت ینه اسکی ذهنیت اداره ینه او اداره ایدی . یالکز خبیع بر صورتنه بر قاج مغلوبیت کچیرمش اولسننه رغمایه اک اول کنندی طوبالایان بر وازرل و موجودیت کوستره بیلن اردو اولمشدی .

بو ، اردونک تور کیه دولت تشکیلاتنده بیلوک برماضیی اولمسنده و تورک دولتندہ اردونک اصل بولمسنده زیاده ، اردونک مکتبی اولمسنده ایلری کلککده ایدی . ابتدائی درجه سنده اعتباراً مكتب حریبه یه قدر عسکری مکتبلر بلا انقطاع بر فابریقه کی ایشلیور . و ضایعاتی تلافی ایدیسیوردی . دیکر هیچ برمسلکلک معین بر مکتبی یوقدی . بوندن دولاییدرکه ، یالکز آوروپا دولتلرندہ ژاندارمه اردو منسویتندن عد ایدلش اولمسنده دکل او زمان ایچون ژاندارمه تشکیلاتی وجوده کتیره بیله جک قدرت وقابلیتده باشقة بر دولت مؤسسه سنکده بولنامسی حسیله ژاندارمه نک باب سر عسکری به ربط والحقیق الزام اولونیوردی .

بر وثیقه تاریخیه اوله رق صدارتن (سعید باشا طرفدن) مقام سر عسکریه
بازیلان ۶ تشرین ثانی ۱۲۹۵ تاریخی مذکوره صورتی عیناً درج ایدیورم:

اصلات مقرره جله سندن اولق اوزره مالک شاهانه بولنان عسا کر ضبطیه نك
ژاندارمه اصوله توفیقاً ترتیب و تشکیل ضمته باب والای سر عسکریلرند بولنان
ولايات ژاندارمه نظامنسی لایحه لرینک هان اجرای تدقیقاتیه باب عالیه کوندرلسی
ودرسعادت^۳ ملحقانی امور ضبطیه سی کا کان [مقر حکومت تشکیلات جدیده دن استتا
ایدیلروردی دیمکدر] ضبطیه نظارتنه قلق اوزره ولایتلرده ک عسا کر ضبطیه نك
تنظیمی وجود بولجه به قدر ولايات عسا کر ضبطیه سنه خاند^۴ نظمات و معاملات مقام
سپهداریلرند باقیلمسی حفته مجلس وکلا قراریله متعلق بیوریلان اراده سنیه پادشاهی
حکم جلیلی ۲ تشرین ثانی ۱۲۹۵ تاریخنده صوب عالیرینه یازلش واولباده نظارت
مشاریا به (ضبطیه نظارتنه) تبلیغات اجراسی دخی داخلیه نظارت جلیله سی جانب عالیسته
بیلدیرلش ایدی . درسعادتده یا پسله جق ژاندارمه مجلسنه اجنبیلردن بر قاج کیشتنک
اعضا صفتیله بولندرلسی وطنسره لرد دخی اجانبدن معلم استخدامی جله مقررتند
اولوب مالک محروسه شاهانه ک بعض جهتلرند ژاندارمه تشکیلاتنه ابتداراولنشن واوجله
قونطوراتو ایله خدمت دولته آلنن اجنی^۵ ضابطه دن معلم کوندرلس اولدیندن اداره
مر کزیه مجلسنه اجنبیلردن بر قاج کیشتنک اعضا صفتیله بولندرلسنک مذکور
نظماتنه ک تقدیمه اراده سنیه نك استحصلالندن صوکره به تعليق لازم کلیرس^۶ ده بر
منوال محترم دولایی دائره ضبطیه سنک تنظیمه دکین اداره سنک باب والای سر عسکریه
حواله سندن دولایی دائره ضبطیه ده ک مجلس فرقه ضبطیه نك دخی شمدیدن باب سر
عسکریه نقل ایدلسی و ولایتلرجه دخی امور ضبطیه ه عاند معاملات و مخاراته طرف
سامیلرینه مراجعت قلمنسی لازمکله جکنند دائره عسکریه جده آ کا کوره اجرات
لازمیه ابتدار ایدلسی اقتضا ایده جکی ولایاته و مستقلان اداره اولنان متصر فلقله تبلیغات
اجراسی دخی داخلیه نظارت جلیله سنه حواله قلندیفی بیانیله تذکرہ نساوری ترقیم
قلندی .

**

بو صورته ۶ تشرین ثانی ۲۹۵ تاریخنده اعتباراً عسا کر ضبطیه (ژاندارمه)

عوانیله جهت عسکریه ربط ایدلشدرو . امنیت عمومیه واستانبول پولیس مدیریتی تشکیلاتی پالامش اولدیغندن بونله خاند وظائف کاکان ضبطیه نظارتچه اجرا اولنچ اوزده ضبطیه نظارتنه مشکل (مجلس فرقه ضبطیه) (عموم زاندارمه دائرة مرکزیه سی) عنوانیله باب سر عسکریه نقل ایدلده رک مقام سر عسکریست بر شعبه مخصوصی حاله کشدر .

عموم زاندارمه دائرة سی ریاسته : برنجی اوله رق قدمای فریقاندن حاجی حسن پاشا تینین اولنچدر . بر مدت صوکراوه مقام سر عسکریه تنسیقات عسکریه باش لادیغندن بو میانده زاندارمه دائرة مرکزیه سی دخنی تنسیقاته تابع طویله رق زاندارمه دائرة سی ریاست عمومیلکنه فرقه بیکرباشا (انکلیز) و ریاست ناییه میر الای مصطفی بلک تینین و میرلوا ویتاپیس (فرانس) و دریفالاسکی باشلارده زاندارمه دائرة سنه مأمور ایدلشدرو . [۲۱ اگستوس ۱۲۹۶]

او اشاده عموم زاندارمه دائرة مرکزیه سی تشکیلاتی بروجه آتی ایدی .

رئیس عمومی (رئیس اول)

رئیس ثانی

شعبه مدیری

» مدیر معاون اولی

» مدیر معاون ناییسی

باش کاتب

برنجی قسم : محاسبات

ایکننجی قسم : یوقلمه وزورنال

اوچنچی قسم : تحریرات واوراق

تنسیقاته باشلامسی متاعقب سعید پاشا صدارتن انصاف ایتش اولدیغندن تشبیث واقعه ^{تماماً} عقیم قالدی . زاندارمه تشکیلاتی اجرا ایچون کتیریلن اجنیله ده قونطور اتلرینک ختامنی متاعقب ^{هملکت} لرینه عودت ایتدکلرندن ویکی یاپلان زاندارمه

نظامنامه لایحه‌سی ده تصدیقه اقتران ایندیکندن تام ۲۸ سنه یعنی مشروطتیه قدر ژاندارمه، یاری ژاندارمه یاری ضبطیه اوله رق فقط عسا کر ضبطیه تشکیلات و ترتیباتی محافظه ایتمک اوزره بز دور تذبذب یاشامشد.

* *

متفسخ و مطرود عنوانی خاندانک جین و ظالم بر عضوی اولان عبدالحمیدک دوری ملتزمک انکشاف یولنده غائب ایندیکی غیر قابل تلافی بر زمانی تشکیل ایدر. سلچوق سلطنتک انقراضی اوزرنیه آناطولی تورکارینی طوبلا به رق بر دولت تشکیلی صورتیه بدایه بیوک غیرتل صرف ایمش اولان بو خاندانک قاتل وسفیل اولادلرینک بالذات ملتزمه و مملکتمنه پادقراری فناقلری هیچ بر دشمن یاپامامشد.

عبدالحمید دورینک دهیک درلو ردائت و فضاحتله افلاسه یوز طوئینی صرمده [۱۳۱۹ سنه سنده] مداخله اجنبیه تأثیریه رومایلیده اصلاحات اجراسنه مجبور اولان سرای، ما کدونیایه، ولایات ثلاثه، یعنی (سلانیک، مناستر، قوصوه) ولايتلرینه منحصر اولق اوزره ژاندارمه تشکیلات و تنسيقاتی یاپیلسنه موافقت ایندی. سلانیکه ژاندارمه هیئت تنسيقيه‌سی ناميله کان اجنبی ضابطه‌ری ده‌ژورزیس باشانک (ایتالیان) ریاسق آلتنه بز ژاندارمه نظامنامه‌سی تنظیم و ژاندارمه افراد، کوچوك ضابطان و ضابطانی ایچون مکتبه آچاراق تنسيقاته باشلادیلر. باب عالی، اجنبی ژاندارمه ضابطلرینک تنظیم ایتدکاری ژاندارمه نظامنامه‌سی قبول ایچک اضطراری قارشیستنده قالدیندن کویا تورکیه‌ده ژاندارمه وارمش و بر نظامنامه‌سی ده موجود ایمک کی علی العجله بر ژاندارمه نظامنامه‌سی ترتیب ایتدیره رک سلانیکه یولادی که ۹ کانون ناف ۱۳۱۹ تاریخلی اولان بو نظامنامه‌ده ۵ جمادی‌الاول ۹۷ تاریخلی نظامنامه کی تصدیق ایدله‌مشدر. هیئت تنسيقيه، اوzmanیکی اداره‌نک احوال روحیه‌سی پک ای بیلدیکندن نظامنامه اوزرنده مناقشه به کیریشمیه رک (مقررات تنسيقيه) ناميله وجوده کنیدیکی قعلیاتنامه‌لره مدهش براغتشاش و مجادلات سیاسیه ایچنده بولنان رومایلیده پک آز زمان طرفنه منظم و مدنی واوروپائی بر تورک ژاندارمه‌سی تشکیلنه موفق اولدی.

هیئت تنسيقيه نك سلانیکدہ بولنیسی و روم ایل مفتش عمومی لکنہ مربوط اولیسی
موقفيانش باشليجه اسپايندن عد اولنه ميلور .

افراد و ضابطان مرتباتی اردو منبعندن آلان بو تشکيلات ، تورک قابلیتک پارلاق
بر صورتده تحليسته ، اداره مملکت ، انتظام و ترقیپرور لکدہ کی استعداديئنک یو کسکا لکنی
کوسترمسنہ وسیله خشن اولدی . بو مناسبتله ۳۲۲ سنہ سنندھ سلانیک افراد جدیدہ
مکتبنک ختم تدریسائی مراسمندہ دہڑورزیں پاشا طرفندن ایراد اولنان نقطک بر
پارچه سبی درج ایمکله بر ذوق معنوی طوی مقدمہ یم .

افراد جدیدہ مکتبنک مدت تدریسی سبی بر سنہ اولدیندن مکتبہ امی اوله رق
کیرهن افراد اوقدور یازار اوله رق ، چیقمقدہ ایدیلر کہ ، ختم مراسمندہ افرادک
اکتساب ایتدکلری معلومات مدعویہ کوستریلیوردی . بو وجہله نفرلر ، بور بور
قالدیریلہ رق تورکجہ سویلن هر سوزی سیاح تخته یہ یازد قدنصو کرہ ، هیئت تنسيقيه رئیسی :

[ایشته افندیلر ! بو نفرلر مکتبہ امی اوله رق کرديلر . اوقدور یازار وعینی زماندہ
أی بز اندارمه و اینی بر عسکر اوله رق چیقیورلر . بونلری یتشدیرہ نلر اجنبلیلہ کلادر .
ھیچ بیعز تورکجہ سیلمدیکمز کی تورک اردو سونہ عائد تعلم و تربیہ اسلامیہ نہ واقف
دکاز . بونلری یتشدیرہ نلر منحصرآ تورک ضابطلریدر . بزم کنڈیلریسہ ناچیز بر معاونت
اولدیسے اوده اصول مساعی ی تسلیم و کال جدیتلہ تعقیدن عبارتدر .]

بو محويتپرور بر قاج کله ایخنده اوزمان ایچون اعتراف ایدیلک لازم کلیرسہ بوبوک
بر حقیقت مندمج ایدی . اصول ادارہ و مساعینک تنظیم ، تعقیب و تفییش اولنه مامسی
پلک بیهودہ ولزومسز صورتده قوت و زمانک صرف و هبا اولسنسی ایحاب ایتدیر .

بونکله برابرا اوزمان نہ یا پیلسہ مشؤم سرای ادارہ سی حکم فرما اولد قیچہ هب بیهودہ
ھب وقت و دوامسز ایدی .

* * *

۳۲۴ مشر و طیتک اعلانی اوزرینہ ، انقلاب و حریت مفکورہ سنک ردر جہہ یہ قدر
ملکتک ادارہ سنه حاکم بر وضعیتہ کلمسی تائیریلہ روم ایلیده وجودہ کتیریلن ژاندارمہ

تشکیلاتی ملی لشیدرملک صورتیله بوتون مملکته تشمیل قلنده و حربیه نظارتنه مربوط اولان عموم ژاندارمه دائرة مركزیه سی ده عموم ژاندارمه قوماندانگنه تحويل اولندی.

[ایلک عموم ژاندارمه قوماندانی ، فریق حامی پاشادر]

او آناده ضبطیه نظارتی ده عمر تاریخیسی اکال ایدرک امنیت عمومیه مدیریته قلب ایدلدی . [ایلک امنیت عمومیه مدیری ده قیمتی ژاندارمه ضابطاندن میرآلای غالب بکدر . (فریق غالب پاشا)]

رومایلیده اجنی ضابطانش وظیفه واصول مساعی نی تنظیم و تعقیب خصوصنده وبالخصاصه معاملات ذاتیه مسائلنده فوق العاده حقینانه وی طرفانه حرکت واصول معاشرت و انتظامیه و رلکدہ ضابطانزه مفید بر طرزه رهبرلک ایندکاری بالتجربه ثابت اولدیغندن مشروطیتیک اعلانی اوزرنیه مملکتیلریه عودت ایدن اجنی ضابطاندن بر قسمی تکرار حکومتیجه ژاندارمه ده ایفای خدمته دعوت ایدلش و هیئت تنسیقی عنوانی قالدیریله ردق ژاندارمه مقتضی عمومیلکی احداث ایدلشدرا .

[ایلک ژاندارمه مقتضی عمومی قوت رویلان پاشادر (ایتالیان)]

بوتون مملکت ژاندارمه منطقه مفتشلکریته تقسیم ایدلرک هر منطقه به بر اجنی منطقه مفتشی تعیین و رفاقتلریته توک ژاندارمه ضابطاندن معاونلر و رلشدرا . اجنی ضابطان خدمت دولته بولند قدری مذبحه عیناً توک ژاندارمه ضابطی اوئیفورمه سنی حائز بولونیورلر دی . نقل ، تعیین و تحوللاری ده دیکر ژاندارمه امراسی حقدنه اولدینی وجهه هیئت تقیشیه نک رأی و مطالعه سی آلترق عموم ژاندارمه قوماندانلنججه اتها ایدلکدہ ایدی .

بر ایک سنه ایچنده آناطولی ، سوریه ، عراق و طرابلسه ده ژاندارمه مکتبلری آجیله رق منظم ژاندارمه تشکیلات و قطعاتی وجوده کتیرلکه باشلاعنه ایسه ده ایتالیا وبالقان حربلری ، متعاقباً حرب عمومی بواسیلی تشکیلاتک نشوونما و انکشافه مانع اولدی .

بوتون مملکتیه تشمیل ایدیان ژاندارمه تشکیلاتنک استناد ایده جکی احکام قانونیه موجود اولدیغندن و مع التألف مشروطیتک اعلانی متعاقب ده تدون ایدیه مدیکنند هر نه قدره کانون تانی سنه ۳۱۹ تاریخی « ژاندارمه نظامانه سی » موجود ایدی ایسده

مجلس عمومیدن پچمیکنند و قانون حکم وقوتی حائز بولندیفندن مأمورین ملکیه وعدله کنديلري ي بو نظامنامه احکامنه رعایت خصوصنده بر جبوريت قانونيه تحتنده کورميورلردى . مأمورین ملکیه وعدله ايله زاندارمه ضابقانی آراسنده کي اختلافده باشليجه بوندن نشت ايديوردى .

بو اختلافاتك حل وفصلي ايجون اتخاذ وتطبيق اولنان مقررات ده قطعى بر تأثير حصوله كشيده مييوردى . بالخاصه عدله و محاكم زاندارمه ايجون مابه التطبيق اولن اوزده ۹ حزيران سنه ۲۸۵ نظامنامه احکامی طائينقده و مأمورین ملکييده زاندارمه ي بو نظامنامه احکامی دايره سنده استخدام ايمك ايستمكده ايديلر . رئسای مأمورین ملکیه مياننده مكتب ملکييده تحصيل كورمش اولانلر بک آزاولدينى كېي بونلارده معيننده سوق واداره ايده جكلاري زاندارمه حقنده كافى معلومات ويرلىوردى . بر ما كنه يي موقيتلى صورتىه قوللانه بىلەك ايجون ما كنه نك بتون تفرعاتى بىلەك ايجاب ايدر . مأمورین ملکييتك هر حالده مكمل بر زاندارمه ضابطي كېي زاندارمه نك بتون تشکيلات ، خدمات ومعاملات عموميە سنى بىلەلرى ايجاب ايديوردى .

۹ كانون ثانى ۳۱۹ تارىخلى « زاندارمه نظامنامى » وزاندارمه عموم قوماندانلىق بجه فشر و تعليم اولنان تعليماتامەل ؟ زاندارمه نك وظيفه وصلاحىقى تعين و تحديد ايمكده وبالعموم زاندارمه خدمات ومعاملاتىن دولايى هر رتبه اصحابىته تعين مسئولىت ايلكده وزاندارمه معاملات ذاتىه سنى زاندارمه مفتسلرىنىڭ مراقبىسى تحتنده رأساً تدور اىتىرمىكده اولديغىندن بو وضعىت، صلاحىت و مسئولىتىرى يه تجاوز قالى ايدن مأمورین ملکييە على الدوام شكارىات سوق اىتدىكىنندن نهايت حکومت ، ۲۱ صـفـر ۱۳۳۰ و ۲۸ كانون ثانى ۱۳۲۷ تارىخلى شو قانونى نشر اىتدى :

ژاندارمه قانون موقتی

- ۱ — دولت عثمانیه ژاندارمه سی امنیت و آسایش مملکتی و قوانین و نظمات موضوعه واوامر دولتك اجرای احکامنی تأمین ایچون تأسیس اولنیش بر هیئت انصباطیه در .
- ۲ — عموم ژاندارمه قوماندانلیقی قوانین و نظمات عسکریه ایله معین اولان ضابطانک ترفعی صراتی و اصول تربیه عسکریه سی اعتباریله حریسه نظارته و امنیت و آسایش مملکتیه متعلق کافه خدمات و وظائفده و قوانین و نظمات واوامر دولتك اجرای احکامنده استخدام اعتباریله داخلیه نظارته مر بوطدر . بناءً علیه ، ژاندارمه قوتی بو خصوصانده بولندیفی منطقه نک اک بیوک ملکیه مأمورینک امریله حرکت ایدر .
- ۳ — عموم ژاندارمه قوماندانلیقی ژاندارمه قواه مرتبه سنک محل آسایش احوالک منعه مقندر اوله جق صورتده حسن استخدامندن مسئولدر .
- ۴ — والیل داخل ولايتدک ژاندارمه قوتی نقدیر ایده جکلاری صورتده موقع لازمیه توزیع واستخدام صلاحیتی حائز اولدقلارندن ولايادنک ژاندارمه هیئتلىرى بو خصوصانده و ولايتك امور انصباطیه سنه و قوانین و نظماتانک واوامر دولتك تطبق واجراسنه تعلق ایدن کافه وظائفده طوغریدن طوغریه والی به مر بوطدرلر .
- ۵ — ژاندارمه عموم قوماندانلیقی ، ضابطان و افراددن حقلرنده شکر و شکایت واقع اولانلری ایچون صلاحیت عسکریه سفی استعمال ایدرک سریعاً معامله قانونیه ایله اجرا ایله مکافدر .
- ۶ — ژاندارمه قوتی مسلح بر هیئت انصباطیه اولق اعتباریله عندالایجاب محافظه

امنیت و آسایش مأمور اولان صنوف مختلفه عسکریه نك تطبیق ایله مکاف اولدقلري بیک اوچیوز یکرمی آلتی تاریخلى تعلیمات دائره سنه حزکته مأذوندر . بو تعلیمات احکامی اجرا صرمه سنه ژاندارمه لرک وظیفه لری تجاوز صورتیله و قوعه کتیردکلری ادعا اولنان افعالدن دولایی تعقیب و محکم لری دیوان حربه عائددر .

۷ — اشبومواد موقعه قانونیه تاریخ نشر واعلانندن اعتبار امر عی و معتبر اوله جقدر .

۸ — بو قانونک اجرای احکامه حریبه و داخلیه نظارتی مأموردر .

بو قانونک نشری ده مقصدی تأمین ایده مدي . و شکایاتك تواليسته مانع اوله مادي . بالکنز ژاندارمه بی تنسیق و اصلاح ایدرک دوازه سازه حکومتی حال ساقنه برافق واهال ایتمکدن باشقه هیچ بر اساسه استناد ایتیان بو اختلافات و شکایات ظن اولنیوردی که ژاندارمه بی مأمورین ملکیه نك بلا قيد و شرط امرینه ویرمکه بر طرف اوله جقدر .

حالبوکه دولتك قوای ضابطه سی ۶۹۹ تاریخندن ۱۲۹۵ تاریخته قدر تام ۵۹۶ سنه یعنی آلتی عصر بلا قيد و شرط رؤسای مأمورینک خدمه شخصیه می ماهیته ایدی . وهیچ بروزمان بومدت ظرفنده مال ، جان و عرض محفوظی و مصوبت شخصیه تأمین ایدیله مامشدی . عصر لرجه تجربه ایدلش بر شیی تکرار تجربه به قالقیشم معانسزدی . ژاندارمه بی بلا قيد و شرط مأمورین ملکیه نك امرینه ویرمک تجربه سنه قالقیشیله جغنه کرک مأمورین ملکیه و کرک ژاندارمه نك وظیفه و صلاحیتلری غایت دقیق اوله رق تعین ایمک و هر مأموره ایفاسیله مکلف اولدینی وظیفه نك مسؤولیتی تحمل ایمک و بو مأمورلری مسلسلکلرینه واقف اوله رق پتشدیرمک و حسن انتخاب ایمک ده بردفعه اولسون تجربه ایدلسه يدی هر حالده اختلافات اساسندن وابدی حل ایدلش اولوردی . حقیق اخلاف جهت مربوطیت کی فرعده دکل اصلده ایدی .

بر محاسبه جینک ، بردفتردارک مالیه نظارتیه مربوطیت بک طبیعی کورولدیکی حالده سلاحلی اولق حسیله ضبط وربط ، عسکری بر اطاعت و اقیاد و تعلم و تربیه ، تسليح والباس کی خصوصاتده ژاندارمه نك عسکری مقامه مربوط اولسی غیرقابل تحمل کوریلیوردی . دنیاوه نقدر مدنی دولت وارسه کافه سی بوصورتله اداره ایدلییر کن بونک

عکسی التزام ایمک جداً شایان تأمینی . عسکری سلسه^۱ مراتب اورتهدن فالقدینی کون مسلح بر قطعه نک انتظامی قلاماش دیگدر . کوچولاعسکری جزء تاممل کندی کندیلرینه اداره ایدلک امکانی او سه یدی بولیله سلسه^۲ مراتب و درجه درجه برچوق ماقوق مقاماته لزوم قالیزمیدی ؟ هر حالده ژاندارمه لک مسلح اوله رق استخدام ایدیله جکنه نظرآ بونک احکام واساسات عسکریه یه تابع بولنی ضروریدر .

بر قاج سنه صوکرا بو قانونک ده عدم کفايه سنه قناعت کبیریله رک ژاندارمه ی دها فضلہ مأمورین ملکیه نک امریته ویرمک مقصدیله ۱۳ تشرین اول ۳۳۳ تاریخنی قرارنامه نثر اولندی .

ژاندارمه‌نک وظائف و تشکیلات اساسیه‌سیله جهت مربوطی حقنده قرارنامه

- ماده ۱ — دولت عثمانیه ژاندارمه قوی؛ امنیت و آسایش مملکتی و قوانین و نظامات موضوعه‌نک تأمینی اینچون تأسیس اولنש برهیث عسکریه انصباطیه در.
- ماده ۲ — ژاندارمه‌نک تشکیلاتی، تسلیحی، تعلیم و تربیه‌سی، ضبط و ربط و سفر بر لکده صورت استخدمامی حریبه نظارته، آسایش مملکت و قوانین و نظامات موضوعه‌نک اجرای احکامه متعلق خصوصاته استخدمامی داخلیه نظارته عائد اولوب بوقاطه نظرآ هر ایکی نظارته مربوط عموم ژاندارمه قومانداستک تحت اداره‌سنے مودوعدر.
- عموم ژاندارمه قومانداني قول اردو قومانداني صلاحیتی حائزدر.
- ماده ۳ — ژاندارمه قوتنه مخصوص اسلحه‌نک انتخابی و ملبوساتک شکلی حریبه نظارته عائددر.
- ماده ۴ — ژاندارمه افراد مرتباتنک ولایانه توزیعی داخلیه نظارستک صلاحیتی جمله‌سندندر. والیزرو مستقل متصرفلر ولایات والویه مستقله داخلنده کی ژاندارمه قوتستک لزوم واحتیاج کوریله جلک موقعه موقناً سوق واقمه‌سنے ماذوندرلر.
- ماده ۵ — ژاندارمه عموم قومانداني حریبه و داخلیه ناظرلرینک مشترک ائمایی ایله وارکان رتبه‌سند بولنائز و اشبو رتبه موقعه تعین اولنچقلره ژاندارمه آلای و طابور قوماندانلری و بونلره معادل مقاماته تعین اولنچقلره ژاندارمه عموم قومانداستک انتخابی و داخلیه نظارستک ائماییه با اراده سنیه و بوقارک مادونی رتبه‌دهکی ضابطان

ژاندارمه عموم قوماندانش انتخاب و داخلیه نظارتیک تصدیقیله تعین اولنورلر. آنجق بلوک و طاقم قوماندانلرندن انضباط و آسایش محلی اقتضاسنجه تبدیل موقعیته وایشدن آل چکدیرملرینه ژاندارمه آلایی و مستقل طابور قوماندانلری صلاحیتداردر. اشبو عوامله نک اکتساب قطعیت ایمسی عموم ژاندارمه قوماندانش تصویبینه وابسته در .

ماده ۶ — ژاندارمه افرادی نظامنامه سنه توقيفاً اون طقوز ياشنی اکال ایتش و هنوز معاینه اتفاهیه لرینه باشلانغانمش افراد ایله سنلری اوتوز بشی متتجاوز اولیان افراد احتیاطیدن کوکللو اولهرق تدارک ایدیلور. و هر حالده ژاندارمه مکتبه نده اکال تحصیل ایلد کدن صوکره استخدام ایدیلورلر .

ماده ۷ — ژاندارمه ضابطه نشانه ترفع رتبه سی وضم قدی اردوده کی ضابطه ترفیع حقنده جاری اولان قوانین وقوادمه تابع و داخلیه نظارتیک انضمام موافقیله حربیه نظارتیه عائددر. کوچوک ضابطه نظامنامه مخصوصنده تعین اولنچ شرائط و اوصاف لازمه بی حائز اولانلر داخلیه نظارتیه اداره مأموریته نقل و تعین اولنے بیلورلر .

ماده ۸ — ژاندارمه قادر و سنه مقتضی ضابطه اردوده لااقل ایکی سنه خدمت ایله مش پیاده وسواری ضابطه نشانه تدارک اولنور .

ماده ۹ — سفر برلکلک اعلاننده سفرلک دوایی مدته منحصر اولنچ و سفر برلکلک ختامنده وظائف اصلیه سنه اعاده اولنچ اوزره موجود ژاندارمه افرادینک ثلثانی ضابطه نشانه نصفی حربیه نظارتیک امریته اعطای اولنور. آنجق بوصورته ژاندارمه قادر و سنه حصوله کله جک افراد اقصانی افراد احتیاطیه و مستحفظه ایله اکال ایدیلور.

ماده ۱۰ — هر محلك ژاندارمه قوماندانی معیتلرینک امر و اداره و تعلیم و تربیه سندن و منطقه لری امنیت و آسایشنندن و ژاندارمه بی مرتب وظائف مختلفه نک ایفاسندن دولایی مافوقلریه قارشیو مسئول اولوب امنیت عمومیه می محافظه و آسایشک بقاوی و قوانین و نظمات دولتک اجرای احکامی تأمینه متعلق معاملاتندن دولایی مر جعلی محلی اک بیوک ملکیه مأموریدر .

ماده ۱۱ — محلک اک بیوک ملکیه مأموری طرفندن قانون داڑه سندن و قوع بولان

تبیغات و طلبی ژاندارمه قوماندانلری ایفایه مجبوردر. مأمورین ملکیه‌نک تبلیغات و طلبی اوزیریه واقع اولان اجر آتدن متیحدت مسئولیت ملکیه مأموریته ژاندر.

ماده ۱۲ — ژاندارمه ارکان، امرا و ضابطانش قوانین عسکریه به مخالف وجرائم عسکریه‌دن معده اولان احوال ایله حافظه آسایش مأمور قوه مسلحه‌نک نظاماً ماذون اولدینی احوالد سلاح استعمالندن منبعث دعاویش تعقیب و محکمه‌سی دیوان حربرله ژاندر. بالاده ذکر ایدیان احوالد ماعداً ژاندارمه منسویتک جرام شخصیه‌لرندن دولایی محاکمه‌لری ضابطان و افراد ومنسویین عسکریه‌نک تابع اولدقلری قوانین دائره‌سنده جریان ایدر. آنچه وظائف ملکیه‌لرینی ایفا صرہ‌سنده ویا ایفا مقصده‌لیه ایقاع ایتدکاری جرائم‌دن دولایی محاکمه‌لری مأمورین محاکمانی حقنده کی قانونه توفیقاً اجرا اولنور.

ماده ۱۳ — ژاندارمه بودجه‌ستک آمر اعطامی داخلیه ناظریدر.

ماده ۱۴ — شخصه و معاشره تعلوی ایندرده ماعداً ژاندارمه هقدمه کی بالعموم قوانین اشبو قرارنامه نشرنده اعتبار مفسوهره.

ماده ۱۵ — اشبو قرارنامه تاریخ نشرنده اعتباراً منع لاجرادر.

ماده ۱۶ — اشبو قرارنامه تطبیق احکامنے حریبه و داخلیه ناظرلری مأموردره الیوم تعدیلاً مابه‌التطبیق اولان بو قرارنامه‌ده ژاندارمه‌نک جهت عسکریه‌یه صربوطیق صرف امور عسکریه‌یه حصر ایدلشکن یعنی نظرمنویت و خوشنودی ایله کورولمدى. ژاندارمه، سوق، اداره و استخدام و هر درلو خدمات مختلفه اعتباریه مأمورین ملکیه‌نک امرینه ویرلش بولندینی حالده ینه مطلوب انتظام اداره حصوله کله‌هه مشدی. نهایت ه حرب عمومی متارکسنده ۱۵ مایس ۳۳۵ تاریخی قرارنامه نشر ایدلدي:

زاندارمه نک داخلیه نظارتنه وبطی حقنده قرار نامه

ماده ۱ — عموم زاندارمه قوماندنه هر درلو امور و معاملاتیله داخلیه نظارتنه
ربط او نمشدرو.

ماده ۲ — زاندارمه نئك وظائف ونشکيپرمت اسا سيده هيرت مربوطني هفته هه
تشهين اول ۱۳۳۳ تارخي قرارنامه نئك بوطحالف امه می ملفادر.

ماده ۳ — زاندارمه ضابطان و افرادینک اصول تعیین و ترفیع‌لیله عندالحاجه
محاکملی و خصوصات سازه‌سی دیگر برقرارنامه ایله تثیت اوونه‌جقدر.

ماده ٤ — اشیو قرارنامہ تاریخ نشرنند اعتبراً مرجعی الاجرادر ۔

ماده ۵ — اشیو قرارنامه‌نک اجراسنه داخلیه ناظری مأموردر .

بدایت تأسیسندۀ ضبطیه مشیریتی قنالی واسطه میله داخلیه نظارتنه مربوط اولان عسا کر ضبطیه ، ۶ تشرین ثانی ۱۲۹۵ تاریخنده حریبه نظارتنه ربط ایدلش و ۱۵ مایس ۳۳۵ تاریخنده زاندارمه عنوانیله تکرار داخلیه نظارتنه اعاده ارتباط ایلش اولدیغندن زاندارمنک امور عسکریه دن دولایی جهت عسکریه مربوط قالدیغی مدت ۳۹ سنه آی ۱۲ و کوندن عمارتدر .

جمهوریت؛ بتوون مملکتکار کبی ژاندارمه‌ی ده معنا و ماده' پریشان بر حالده استخلاف اینتشدر. عصر لرک بریکدیردیک سوه اداره‌ی کوکنند و اساسنده رفع و قلع

ایتش اولان جهوریت نظرنده بـر ژاندارمـه مـسـئـلـهـی یـوـقـدـرـ بـوـتـونـ بـرـ وـطـنـ بـوـتـونـ
ملـتـ وـبـوـتـونـ بـرـ دـوـلـتـ مـسـئـلـهـی وـارـدـرـ . مـنـفـرـدـاـ ژـانـدارـمـهـنـكـ وـيـاخـودـ مـالـیـهـنـكـ اـصـلـاحـیـ
مـوـضـوـعـ بـحـثـ اـوـلـهـماـزـ . جـهـوـرـیـتـ ، هـیـئـتـ عـمـومـیـهـسـیـلـهـ دـوـلـتـمـؤـسـسـائـنـکـ تـنـظـیـمـ وـتـنـسـیـقـیـ
عـمـلـیـهـ قـطـعـیـهـسـنـهـ باـشـلامـشـدـرـ . وـبـوـ مـیـانـدـهـ ژـانـدارـمـهـنـكـ دـهـ لـایـقـ اـوـلـدـینـیـ اـنـظـامـ وـتـکـمـلـیـ
اـحـراـزـ اـیـدـهـ جـكـنـهـ شـبـهـ یـوـقـدـرـ .

ژـانـدارـمـهـ تـشـکـیـلـاتـنـکـ اللـیـ الشـجـیـ سـنـةـ دـوـرـیـسـیـ مـنـاسـبـیـلـهـ یـازـدـیـغـ بـوـتـارـیـتـیـ حـسـبـحـالـیـ،
بـوـنـدـنـ صـوـکـرـاـکـ سـنـةـ دـوـرـیـلـرـدـهـ دـهـاـ وـاقـفـانـهـ وـمـتـبـعـانـهـ یـازـیـلـهـ جـقـ اـئـرـلـکـ ، نـسـخـةـ
فـوـقـالـعـادـهـلـکـ تـعـقـیـبـ اـیـدـهـ جـكـنـهـ اـمـیـمـ . مـحـترـمـ وـسـوـکـلـیـ مـسـلـکـمـزـکـ هـلـالـ وـشـعـاعـلـکـ
سـیـلـدـیـزـدـنـ عـبـارـتـ اوـلـانـ عـلـامـتـ فـارـقـهـسـنـکـ دـائـمـاـ تـمـیـزـنـاـصـیـهـلـرـدـهـ یـوـکـلـمـسـیـ وـبـوـ عـلـامـتـکـ
سـوـکـلـیـ مـلـتـمـیـزـکـ حـبـتـ وـتـقـدـیرـیـهـ مـظـهـرـ اوـلـمـسـیـ بـوـتـونـ قـبـلـهـ تـمـیـ اـیدـرـمـ .

آنـقـرـهـ ۱۳۴۱

سرـپـیـلـ غـرـتـ

